

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt. 50 kr. egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó laptulajdonos:

Kutasi Imre.

Szerkesztő:

Katona Imre.

Szerkesztőség: Piac-utca 1824. sz. Szikszay-féle ház.

Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 318 sz. Sz. Nagy Károly háza

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.

Egyes szám 4 kr.

A népakarat.

Debreczen, febr. 5.

Két tekintélyes embernek két nagy párt nevében való föllépése elegendő volt arra, hogy rövid néhány nap alatt a népakarat megnyilatkozásának oly imponzans ünnepe létesüljön, mint a tegnapi.

Mert ünnep volt az, a szabadelvű haladás fényes ünnepe. Debreczen város és Hajdúvármegye közönsége párt- és felekezeti különbség nélkül ünnepelte a szabadelvű eszméket. Ez a lélekemelő, nagyszabású és mégis a higgadt tárgyalás medrében lefolyt manifesztáció méltó lesz arra, hogy a város és vármegye annaleiseiben örök időkre mint azok történetében egyike a legkimagaslóbb momentumoknak, megörökíttessék.

Debreczen rászorgált, hogy az ország javát, megizmosodását óhajtó minden honpolgár kalaplevéve meghajoljon előtte.

Rászorgált erre nemcsak az által, hogy ime az első közt emelte föl szavát a haza érdekében, hanem rászorgált erre különösen a népgyűlés lefolyásának mi-kéntje által. Komoly, működésének fontosságát felfogó, azért egyrészt bölcsen higgadt, másrészt — a hol annak helye van — a kellő korlátok közt önrészesen lelkesedő polgárság volt az, mely tegnap oly méltóságosan tanácskozott és határozott.

Salve o urbs! Légy üdvöz oh város, mely ezt létesítetted.

Reméljük, hogy a példa követésre buzdít s megindulnak majd a meetingek országsszerte, hogy kifejezői legyenek az értelmesség akaratának s a nép kívánságának.

És akkor — megvagyunk erről győződve — visszatérnek oduikba a reakció éjjeli madarai, mert hisz ezek a napfényt kerülik. Mihelyt a szabadelvű haladás napja az egész országban terjeszti szerte diadalmas fényét, az ultramontanizmus baglyai félrevonulnak középkori váraikba és kolostoraikba.

*

Tudósítók a tegnapi lefolyt imponzans népgyűlésről a következőket közlik:

A gyűlés előtt.

Délelőtt 11 órára volt kitűzve a szabadelvű eszmék kifejezésére tervezett népgyűlés és a városban már reggel utcaszerte észre lehetett venni, hogy kettős ünnep van: vasárnap és a szabadelvűség manifesztálásának ünnepe. A törzsökös debreczeni polgárok ünneplőbe öltözött alakjai mellett csoportokban lehetett látni a megyéből a népgyűlésre beérkezett vidéki közönséget.

Kora délelőtt, jóval a gyűlés kezdetéül kitűzött idő előtt csoportokba verődött a nép a városháza előtt, melynek udvarán, a jobb oldalon tribunók és a szónokok részére külön nemzetiszínű drapériával bevont emelvény volt felállítva. A városháza ormán ott lobogott a nemzetiszínű zászló, jeléül annak, hogy ma

Debreczen sz. kir. városa ünnepe: a szabadelvűség fényes megnyilatkozásának ünnepe.

A népgyűlés kezdetének ideje közeledett és a városháza udvarán összesereglett, több ezer főnyi közönség élénk érdeklődéssel, de csöndben, várta a népgyűlés megnyitását. Imponzans látvány volt, a mint Hajdúvármegye egyes városai és községeiből a küldöttek tömött sorokban bevonultak a városháza tágas udvarára, mely ahg volt képes befogadni a népakarat nyilvánítására megjelent nagy közönséget.

Ez után vonultak be a megyei városok és községek küldöttei: H.-Böszörményből 300, Kábaról 60, Hadról 50, Tegláról 40, Földesről 15, Nádudvarról 30, Tetétlenről 10, Vámos-Pércséről 15, Balmás Újvárosról 80, H.-Nánásról 30, Dorogról 8, Sámsonból 10, P.-Ladányból 50, Szováthról 30, H.-Szoboszlórról 50 ember. Magyarország északkeleti részéből: Máramaros megye is (M. S z i g e t és H u s z i t városok) tíz tagú küldöttséggel képviseltette magát Debreczen város és Hajdúvármegye összes választó kerületi polgárságának e nagy, liberális gyűlésén.

A népgyűlés.

Pont tizenegy óra volt, midőn a városháza nagy tanácsterméből levonultak a tribunókra azok, kik a népgyűlés megtartásának eszméjét adták és megjelentek ezek mögött városunk kitűnő eszméi, köztük: R á s ó Gyula kir. tan. alispán, S i m ó n f e j y Imre tan. polgármester, Dr. K i r á l y Ferencz országgy. képviselő, dr. K o l a János kir. tanácsos, Á b r a h á m László v. t. főjegyző, B u d a y József földbirtokos, F r á t e r Imre a szabadelvűpárt elnöke, V é r t e s s y István v. főjegyző, K i r á l y Gyula tb. tanácsnok, V e c s e y Imre jegyző, K o v á c s Gyula megyei jegyző, dr. M a g o s s György v. tb. főjegyző, dr. B a k o n y i Samu, a függetlenségi párt tagja, M á r k Endre ügyvéd, törvh. biz. tag; ott láttuk továbbá dr. K e n é z y Gyula, F i s c h b e i n Ignác, Serly Ede, Jóna Dániel, dr. B a l k á n y i Miklós törvh. biz. tagokat stb. stb., sok ezer embert, kik szorosán egymás mellett állottak az emelvények körül.

A szónoki emelvényen megjelent F r á t e r Imre, a szabadelvűpárt köztiszteletben álló elnöke. Riadó éljenzés fogadja a tisztas alakot, ki súlyos betegségéből alig épülve fel, eljött, ugyan, hogy hazafiai kötelességét teljesítse és bejelentse, hogy K e r t é s z Jánost, a függetl. és 48-as párt elnökét, kívül együttesen a népgyűlést egybehívták, részint családi gyászra, részint súlyos betegsége gátolta a megjelenésben.

B u d a y József földbirtokos azt ajánlja a gyűlés közönségének, hogy tekintettel F r á t e r Imre gyöngékedésére, a gyűlés vezetésére elnökül válasza meg dr. K o l a János kir. tanácsost.

A népgyűlés egyhangú lelkesedéssel elfogadva az ajánlatot, F r á t e r Imre fölkéri dr. K o l a Jánost, hogy az elnöki székét foglalja el.

Dr. K o l a János kir. tanácsos, az elnökséget elfogadva, a következő beszédet intézi a népgyűléshez:

Tisztelt polgártársaim!

Önök akarata előtt meghajolva, készséggel fogadom el az elnöki székét ezen népgyűlésnek a vezetésére. Köszönöm a bizalmat, a melyet Önök ezen fontos ügyben én reám ruháztak. (Éljen, éljen!)

Tisztelt polgártársak! A dicső emlékezetű 1848 ik évben alkotott törvények biztosítják Magyarországon a vélemény szabad nyilvánítását és

e célból biztosítják a gyűlekezés szabadságát. Ezen törvény alapján, de egyszersmind uraim, ezen törvény rendelkezéséhez szorosán alkalmazkodva gyűlekeztünk most egybe e helyen, hogy a kormány által az országgyűlés elé terjesztett egyházpolitikai reform javaslatok felett nyilatkozzunk és pedig azoknak helyeslése vagy nem helyeslése felett szabadon nyilatkozzunk. (Szünni nem akaró éljenzés.)

Üdvözlöm Debreczen városának liberális és független gondolkozású polgárait. — Üdvözlöm Hajdúvármegyének itt nagy számmal megjelent liberális gondolkozású és független érzelmű polgárait (Éljenzés). Megvagyok győződve, Uraim, hogy Önök ezen fontos országos ügyben azzal a szabad gondolkozással fognak nyilatkozni, a mely tulajdona egy alkotmányos érzelmű polgárnak. Megvagyok győződve, Uraim, hogy Önök egyszersmind azzal a komoly méltósággal fognak nyilatkozni, a mely ezen ügy fontosságához és méltóságához illik. (Ugy van!) E közben, Uraim, arra kérem, legyen jelszavunk ez: I s t e n é r t é s h a z á é r t ! (Éljenzés.)

Ez egy magasztos jelszó. Ezen jelszó alatt küzdötték őseink Magyarország függetlenségének és szabadságának védelmében századokot át. (Ugy van! Ugy van!) Jelszavunk: B e s z e g y a z I s t e n e t, e g y a H a z a ! E z a m i h i t v a l l á s u n k .

Az egy igaz Istent imádjuk a kath. templomban, a ref. templomban és a zsidó templomban is. Ennek az egy igaz Isten fiainak valljuk magunkat; ennek nevében testvéreknek valljuk magunkat és nem engedhetjük azt, hogy ezen testvériségnek megrontására bármely oldalról viszály szittassék. (Helyeslés és éljenzés.)

De tisztelt polgártársaim, testvérek vagyunk mi, mint hazánk fiai, mint fiai a haza megszentelt földének, a melyen annyiszor apáink vére folyt és a mely szent földön, a mely szent házában nekünk együtt élni és halni kell, (Szünni nem akaró éljenzés) mert a világon e kívül, nincsen számunkra hely!

Testvéri egyetértéssel és türelemmel fogjunk hozzá tehát a jelen népgyűlés intézéséhez. (Éljenzés.) Ennek a népgyűlésnek a folyamán, mint annak megválasztott elnöke, azt megnyitom és most arra kérem tisztelt polgártársaimat, hogy ezen gyűlés jegyzőkönyvének vezetésére méltóztassanak két vagy három jegyzőt választani.

A népgyűlés lelkes éljenzés mellett megválasztotta a gyűlés jegyzőit: Dr. M a g o s s Györgyöt, Dr. N a g y Zsigmondot és S i n a y Jánost (Böszörményből).

Elnöklő Dr. K o l a János kir. tanácsos ezután átadja a szót az indítványt tevőknek és pedig első sorban M á r k Endrének.

M á r k Endre nagyszabású beszédét, miután kiemeli, hogy Magyarországon a szabadelvű eszmék és törekvések, különösbbe pedig a szabadelvű egyházpolitikai javaslatok diadalra jutását mindig az az átok akadályozta meg, mely elfogta a magyart, hogy t. i. együtt sohasem tart, — így folytatja:

Mi nem eshetünk kétségbe, mert az Önöknek itt megjelent ezrei, az a lelkesülés, mely

ezen javaslatokat kíséri az egész országban, alapot nyújt arra nézve, hogy ezek az elvek, diadalra fognak jutni minden hatalmasságok ellen. Legyenek bár azok vallásfelekezet, vagy egyes nagyra törekvő hatalmak, a kiktől azt várhatnók magas miveltégükkel fogva, hogy a liberalizmusnak szövívi legyenek. Nem kell nekünk félni; az Önök lelkesültsége meg fogja teremteni azt, a mi ezen nemzetet nagygyá teszi. A szelemet megölni nem lehet. Épen azért, mert megvagyok győződve arról, mert látom azt, hogy a nemes város kebelében, pártokra felekezetekre való tekintet nélkül mindnyajan megjelentek, Önök mindnyajan a liberalizmus zászlója alá sorakoztak. Azonban szükséges önöknek az összetartása és egyetértése. Szükséges a demonstrálása annak, hogy szívvel-lélekkel öhajják a törvényjavaslatok keresztülvitelét, hogy ettől várják Magyarországot teljes felépítését. (Ugy van! Ugy van!)

Azon reményben, hogy önök, a kik Debreczen város két tekintélyes pártjának elnökei Fráter Imre és Kertész János urak felhívására ily nagy számmal jelentek meg, nem kimélve semmi fáradságot és áldozatot, hol a nemzet jóléte forog kérdésben, azon reményben, hogy önök mindnyajan egyetértének abban, hogy az egyházpolitikai javaslatoknak mielőbbi törvényre emelését öhajják és másfelől, hogy átértették önök a mi elnökünk azon jelentőségteljes szavainak horderejét, hogy egyetértés által a kicsiny dolgok is nagyra növekednek, egyetlenség által a nagy dolgok is szetmállanak: bátor vagyok határozati javaslatomat elfogadásra ajánlani.

Dr. Nagy Zsigmond jegyző ezután, az elnök felszólítására felolvassa Márk Endre alábbi határozati javaslatát, melyet a népgyűlés egyhangulag elfogadván, elnök azt a népgyűlés határozatául enuncziálja.

A javaslat így szól:

A magyar kormány által az országgyűlés képviselő házához beterjesztett és a magyar nemzet egységes fejlődését, a magyar állam teljes kiépítését biztosító összes egyházpolitikai törvényjavaslatnak mielőbbi törvényerőre emelését, Hajdúvármegye és sz. kir. Debreczen városa polgárainak, politikai pártokra és vallásfelekezetekre tekintet nélkül mai napon tartott népgyűlése egyhangulag hozott határozatával, a törvényhozástól bizalommal várja.

Dr. Bakonyi S. lépett ezután a szónoki emelvényre és valóban lelkesítő, gyújtó beszédet tartott, melyből közöljük a következőket:

Tisztelt polgártársaim! Amikor büszke szívvel boldognak valom magamat, hogy a Bocskay hagyományain lelkesülő közönséghez szólhatok, mely párt és felekezet külömbiség nélkül a magyarságnak fennen dobogó szívében, Debreczen városában megjelent, hogy hatalmas szavát felemelje a nemzeti létünk második ezred évére szóló biztosítékok s a liberális fejlődés mellett: engedjék meg nekem azt, hogy annak a nevében, a kit én itt Debreczenben vezéremnek vallok, a debreczeni függetlenségi és 48-as párt elnökének nevében, ki súlyos családi gyász, másfelől súlyos betegsége miatt nem jelenhetett meg, üdvözöljem önöket tisztelt polgártársaim.

Ezen üdvözlettel egyttal jelezni akarom annak egyik legfőbb indokát is, hogy én mint a debreczeni függetlenségi és 48-as párt egyik igénytelen tagja, miért vállalkozom arra, hogy a kormány által benyújtott törvényjavaslatok támogatását kérjem önöktől tisztelt polgártársaim.

Azok az izgatások, a melyek a liberális javaslatok ellen különböző oldalokról megindultak, egyik legtetszetősebb csalétekül dobták ki Önök elé azt a jelszót, hogy az ellenzéknek a legfőbb feladata a kormány megbuktatása, minden alkalommal, a hol csak az lehetséges. Nem úgy van tisztelt polgártársak, mert a z

ellenzéknek feladatát az képezi, hogy saját elveit diadalra juttassa; ki az ellenzéknek más feladatát vallja, az nincs tisztában az ellenzéki politika hivatásával, s avval, hogy mit parancsol egyttal a politikai morál tisztasága.

Tisztelt polgártársaim! Igenis én pártunk diadalaként üdvözölöm ezen reformjavaslatokat és ezen kijelentés mellett utolsó csepp véremig és utolsó leheletemig megmaradok, a mint azt megkívánom mindenkitől, a ki őszinte, igaz tagjaként vallja magát ezen függ. és 48-as párt tagjának.

Általános emberi szempontból üdvözölni kell ezen javaslatokat, magyar nemzeti szempontból kétszeresen kell üdvözölni, mint a függetlenségi pártnak a tagja háromszorosan üdvözölhetjük. (Szünni nem akaró éjjezés). Megmondom miért! Mi a függetlenségi és 48-as párt tagjai büszkén mondjuk el magunkról, hogy mi a 48-as tradíciókat kívánjuk életbe léptetni. Testvéreként kell azonban ez elveken üdvözölnünk azon polgártársakat, kik politikai pártunkhoz nem tartoznak, mert én azt sem tartom ellenzéki morálnak, hogy mások hazafiságát kétségbe vonják. Végre akadt egy kormány, amely a nemzeti akarat hordozójának, a képviselőháznak utasítását komolyan vette s a javaslatokat előterjesztette és akadt tisztelt uraim! a magyar kultúra nagy apostolának Bátor Eötvös Józsefnek méltó utódja gr. Csáky Albinnak a kinek nagysága előtt ellenzéki voltam melletti is a legnagyobb tisztellel hajlok meg. (Éljen, éljen) Ő és társai komolyan vették a törvényhozás akaratát, felvették a küzdelmet férfias lélekkel és becsülettel beváltva ígéretüket benyújtották törvényjavaslatukat immár egyttől-egyig. És ime a politikai erkölcs és logika ezen tényekkel szemben egyszerre csak megindul az agitáció minden irányban. Azt mondják a kormánypártiaknak, titeket ezen program nem kötelez, mert ezeket a kormány tette programjává a választások alkalmával.

Tisztelt polgártársak épen volt szerencsém kimutatni, hogy a kormány legelsőben is a törvényhozás utasításának szellemében cselekedett. Az ellenzék pedig azzal igyekszik minden áron megfévesztetni, hogy meg kell ragadnotok az alkalmat a kormány megbuktatására, most midőn az kinalva kinalkozik. Buktassuk meg a kormányt és vele együtt a rendszert.

Azonban mit tudunk meg, ha az élet legnagyobb tanítójának, a történelemnek intésére halgatunk; annak a nagy névnek a viselője, a kit Önök elődjöknek dicsőséggel vallanak, Bocskay István, a kinek szelleme Önöknek ma ezreivel ide vezet, a ki először fogott fegyvert a vallás és lelkiismereti szabadság kivívásáért egytt és egyben küzdött Magyarországot közjogi szabadságának teljes visszaállításáért is, a kit követtek ebben az ő dicső utódjai Bethlen s Rákóczy.

Büszkén mondhatjuk és dicsekszünk is vele, hogy a mi pártunk nem 1848-ban, hanem 300 évvel ezelőtt keletkezett. Ha ez úgyvan, én mint függetlenségi párti azt mondom, hogy a ki megtagadja ezen háromszázados elveket: az megtagadja ön magát, az nem függetlenségi elvű. (Éljen! Éljen!) Emeljük fel tiltakozó szavainkat az elveinket ostromló agitáció ellen, a melylyel szemben nyílt és titkos támogatás helyett annak kellene legerősebben sikra szállania, a ki az előterjesztett javaslatokat pártunk diadalának nyilvánította.

Emeljük fel ama másik rosszakaratu, silány vád ellen is, mintha a mai mozgalmunk a kormány, a hatalom embereinek kezdeményezésére keletkezett volna. Tisztelt polgártársaim, a ki nekem azt merné mondani, hogy utasításból cselekszem, annak azt felelném, hogy azzal másutt szeretnék szembe nézni. Tisztelt polgártársaim! Itt vagyunk mi a debreczeni függetlenségi és 48-as párt, melynek intéző bizottsága pártkérdésnek nyilvánította ezen reformok támogatását, már tíz hónappal ezelőtt, amikor törvényhatósági bizottságunk e nagy kérdésekkel legelső ízben foglalkozott.

Ki mert volna hozzám azzal közelíteni, hogy minket utasítson, minket nem utasíthat senki és semmiféle hatalom. De igen is utasít,

kötelez hennünket politikai becsületünk, elvhőségünk. Azonban, tisztelt polgártársaim, tapasztalunk egy más utasítást, hogy mikor a 48-iki törvényhozás a követi utasításokat eltörölte, mint olyan intézményt, mely alkalmul szolgált arra, hogy igen gyakran nem a nemzeti akarat nyert kifejezést a törvényhozás tárgyalásaiban és alkotásaiban.

Kötelező ígéretet követeltnek a képviselőtől és fájdalom akad nem egy, a ki kötelező ígéretet ad. A kötelező ígéret adása szégyen, gyalázat. Megbotránkozásunkat fejezhetjük ki ezen jelenség felett és azok, a kik a mi szemünkre merik vetni az utasításokat, azok az utasítások legerősebb alakkjait hordják magukban. Mi ebben az igazság? Képmutatás ez tisztelt polgártársaim. Már pedig én azt valom, a mit vall a mi mesterünk, a mindnyájunk által hön szeretett igaz nagy emberünk, aki ezen eszmék megvalósításáért legtöbb áldozatot hozott e hazában, az inti pártunkat erős szavakkal, erős intelmekkel. És ez Kossuth Lajos! (Hosszas éjjezés!)

Nohát, ki büszkén veri mellét és függetlenségi párti és Kossuth ellen mer sikra szállani még vezérségre is aspirálhat, de megtagadja elveit. Tisztelt polgártársaim! Mi elveinket harcolunk s ha a kormány a mi elveinket közül megvalósításra tűz ki valamit: mi azt támogatni fogjuk azért is, mert még a z sem igaz, hogy a kormány hatalma érdékében hozta ezt felszínre. Az én igaz meggyőződéseim ellent moná ennek. Gondolkozzunk okosan és érezzünk jól és azt vélem, hogy igazán okos ember csak az lehet, a kinek jó szíve van és a jó ember az, a ki kellő akarattal is bír.

Tisztelt polgártársak! a dolog úgy áll, hogy épen a leghatalmasabb faktorok részéről támadatik meg a magyar államnak ezen törvényjavaslat, azon tényezők részéről, a melyeknek támogatása biztosította a magyar állam minden eddigi existenciáját. És ha az állam nem törődne ezen hatalmasabbakkal, mégis férfisan megáll a mi elveink mellett, akkor tisztelt polgártársaim; nem igazok azok az argumentumok, akkor nem józan megfontolás eredményei azok, és az elv nem becsületes.

Hissen mit tapasztalunk ma épen tisztelt polgártársaim a legelső hang ezen küzdelem legutolsó stádiumában a magyar tengerpartról emelkedett.

A mi fiumei testvéreink emelték fel szavaikat. A mit ők egy szívvel-lélekkel vallottak. Vajjon kevésbé lehetnének-e magyarok, mint a mi olasz testvéreink!

Leirhatatlan az a nagy lelkesedés, mely Bakonyi dr. szavait kísérté és a folyton tartó éjjezés, zajos lelkesültség alig akart véget érni,

A csönd helyreálltával aztán dr. Nagy Zsigmond jegyző felolvassa dr. Bakonyi Samu határozati javaslatát, melyet a népgyűlés lelkes helyeslések közt egyhangulag elfogadott, a következőkben:

„Mondja ki Debreczen sz. kir. város és Hajdúvármegye választó kerületeinek népgyűlése, hogy az egyházpolitikai törvényjavaslatok ellen különböző oldalról megindított reakcionárius mozgalmakat kárhóztatja; az egységes és szabad nemzeti fejlődés elleni izgatás alkotmányellenes eszközeit elítéli és minthogy az 1848-ban megalkotott intézmények legnagyobb biztisítékának a tiszta parlamentarizmust tekinti: ennél fogva a parlament tisztaságának és függetlenségének olyatén megrendítése és kijátszása felett, mely abban nyilvánul, hogy egyes képviselők és a választás esélyeit befolyásoló némely tényezők között a nyíltan vallott programmal ellentétes kikötések létesültek, — megbotránkozásának ad kifejezést és az országgyűlés képviselőházához feliratot intéz, melyben hasonló visszaélések meggátlása céljából megfelelő érelyes intézkedéseknek mielőbbi megtételét kéri.”

Dr. M a g o s s György ezután az elnök felszólítására, felolvasta annak a feliratnak a szövegét, melyet a Debreczen város és Hajdúvármegye összes választó polgárainak népgyűlése az országgyűlés képviselőházához intéz és

mely e zik:

Or

vényhoz

magyar

kajához

hazafias

mélyen

az egyh

nősebb

léről r

n ert n

magyar

dását s

litását

mert ep

dicsőség

folytata

Ez

gáltak

nalát l

derülni.

Ö

mutatta

mely ha

hogy s

önzés,

szén b

miatt t

része ir

gödték

sere ve

szolgált

vényjav

latokna

É

tegei k

ket ter

nalattal

luk a l

kenyen

sunk sa

lasztók

jelöltek

törvény

politika

Mi

nyilván

ha a vá

ezek eg

szerint

keit éri

bünteté

szabad

kabbu

lasztand

nyilván

korlátol

ához. h

lesz, a

zület és

Vi

erős m

képvisel

ben e f

mélto a

lyólag a

misithet

duló sz

ugy me

által ny

valasztó

Mi

azok ak

Er

vözl ün

mely egész terjedelmében a következőleg hangzik:

Mélyen tisztelt képviselőház!

Öröm töltötte el szíveinket, midőn a törvényhozás egyensúlyának helyreállítása után a magyar nemzeti állam kiépítésének nagy munkájához fogott. Annyi kétely és aggodás után a hazafias öröm és büszkeség érzelmeivel láttuk a mélyen tisztelt képviselőház asztalára letenni az egyházpolitikai reformokról s ezek közt különösebben a kötelező polgári házasság behozataláról rendelkező törvényjavaslatokat. Örömmel, mert nemzetünk jövője iránt aggodó elménk a magyar nemzet különböző rétegeinek összeolvadását századokon át meghiusító akadály eltávolítását ismerte fel azokban, — büszkességgel, mert egyszersmint a magyar névnek világszerte dicsőséget szerzett 1848-iki liberális alkotások folytatásaként tekintettük azokat.

Egy második ezredév biztos zálogaként szolgáltak azok nekünk s egy szebb jövő kies hajnalát láttuk azokkal nemzeti életünk egén felderülni.

Örömünk azonban, — mint a következők mutatta — nem maradhatott zavartalan, mert mély hazafiai fájdalommal tapasztaljuk ma már, hogy sokan vannak e hazának fiait közt, a kik önzés, elfogultság s a polgárok egy részével — szemben ezeknek fáj, vagy felekezeti különbség miatt táplált féltékenységek, a polgárok egy része iránti szeretetlenségből ellenségeivé szegődtek nemcsak a nemzeti egység megteremtésére vezető, a jogegyenlőség s a modern jogszolgáltatás követelményét képező házassági törvényjavaslatnak, hanem az egyházpolitikai javaslatoknak általában.

És az ezek által indított, s a nemzet rétegei között az eddigiekhez még új ellenvetéseket teremtő áldatlan harc folyamán mély sajnálattal kellett tapasztalnunk azt is, hogy általuk a legvakmerőbb támadások intéztettek féltékenyen őrzött nemzeti kincsünk, parlamentárimunk sarkalatos elvei ellen is, a midőn a választók zömének háta mögött egyes képviselőjelöltektől ígéretet csikartak ki arra nézve, hogy törvényhozói minőségükben, a liberális egyházpolitikai reformok ellen fognak küzdeni.

Mit érnek a választók akaratának szabad nyilvánulását biztosító törvényes rendelkezések, ha a választott maga egyes választóknak, vagy ezek egyes csoportjának érdeke, vagy szeszélye szerint köteles szavazni az ország vitális érdekeit érintő törvények megalkotása körül? Ha büntetés éri azt, a ki egy választót akaratának szabad nyilvánításában megakadályoz, annál inkább büntetést érdemel az olyan, a ki a megválasztandó képviselő meggyőződése és akaratának nyilvánítása elé gördít akadályt, vagy kísérel meg korlátokat állítani. Mert semmi kétség nem fér ahhoz, hogy ha az itt jelzett eljárás általánossá lesz, a parlament megszűnik a nemzeti közérület és akarat kifejezője lenni.

Viszont nem habozunk kifejezést adni azon erős meggyőződésünknek sem, hogy az olyan képviselő, ki nyíltan vallott programjával szemben e féle titkos ígéretek adására képes, nem méltó a törvényhozói díszes állásra s ebből folyólag azon óhajunknak, hogy a mint megsemmisíthető a választás a választók részén előforduló szabálytalanságok és visszaélések miatt, úgy megsemmisítendő legyen az a megválasztott által nyíltan vallott programjával szemben egyes választóknak tett ígéretek miatt is.

Mélyen tisztelt képviselőház!

Mi mindenek előtt ugyanazok vagyunk és azok akarunk maradni.

Ennélfogva nem csak szívünk mélyéből üdvözlünk minden olyan törvényhozási intézkedést

mely meggyőződésünk szerint nemzetünket erősíteni, nemzeti létünket biztosítani alkalmas, hanem ezeket kereszttűl vitelében a magas kormányt és hazánk törvényhozó testületét politikai pártállásunk egyik, vagy másik hitfelekezethez tartozásunkra tekintet nélkül támogatni legszentebb hazafiai kötelességünknek ismerjük.

Minden olyat ellenben, a mi ezen célt, — vagy alkotmányos szabadságunkat veszélyezteteti, a leghatározabban elítéljük és visszautasítunk.

Mihezképest f. február hó 4-én Debreczen szab. kir. városban tartott nagy népgyülésünkön egyhangulag hozott határozatainknak megfelelőleg bizalommal várjuk és kérjük a mélyen tisztelt képviselőháztól, hogy a benyújtott egyházpolitikai javaslatot mielőbb elfogadni, másodsor megfelelő óvintézkedésekről gondoskodni méltóztassék az iránt, hogy reverzálisok követelése és adása által a nemzeti közakarat, a választások alkalmával meg ne hamisíthatassék, hanem a parlament a valódi nemzeti közakarat kifejezője — maradjon továbbra is.

A népgyülés viharos lelkesedéssel és szünni nem akaró éljenzéssel fogadta el a feliratot, mely méltó kifejezője azoknak a szabadelvű eszméknek, melyeknek kivételét Debreczen város és Hajdumegye közönsége politikai pártokra és választásfelekezetre való tekintet nélkül szívében melegen óhajtja és a magyar törvényhozás képviselőhájától kívánja.

Dr. K o l a János kir. tanácsos elnök ezután konstatálni kívánja, hogy Hajdúvármegye városából és községeiből megjelent küldöttségek, — bár a népgyülésen megjelent közönség körében uralkodó lelkes hangulattól ez konstatálható, — mindenben hozzájárulnak a népgyülés hozott határozataihoz. Eppen azért felszólítja a küldöttségi tagokat, illetve azok vezetőit, hogy egyenkint adják nyilatkozataikat.

Valóban lélekemelő és ünnepélyes, soha el nem feledhető és egész Hajdúvármegye közönségének igaz liberalizmusára valló jelenet volt az, midőn az egyes küldöttségek vezetői egyenkint nyilatkoztatták, hogy megbízó városuk, vagy községük nevében csatlakoznak a népgyülés határozataihoz és a szabadelvű egyházpolitikai törvényjavaslatoknak mielőbb törvényerőre emelését óhajtják, sőt kívánják.

A küldöttségek nevében hozzájárultak a népgyülés határozataihoz:

H-N á n á s r ó l: U d v a r h e l y i József, a függetlenségi és 48-as párt elnöke; H a d h á z r ó l: S i n a y János; V á m o s-P é r c s r ó l: B ö d y Imre; N á d u d v a r r ó l: D o b o s Sándor; F ö l d e s r ó l: D o m o k o s János; K a b á r ó l: N a g y Károly; P ü s p ö k L a d á n y b ó l: T ó t h Gábor; T e t é t l e n b ó l: T e l e k y Sándor, T é g l á s r ó l: S i k e t József, B. U j v á r o s r ó l: K a s z á s József; S á m s o n b ó l: S z a b ó László; H-S z o b o s l ó r ó l: S o m o g y i Gyula; M i k e P é r c s r ó l: U j h e l y i Ferencz; a s z o v á t h i küldöttség szónokának nevével folyton taró éljenzés zaja elnyelte.

A legnagyobb lelkesedést keltette azonban a h-dorogi küldöttség vezetőjének: P e t r u s Jenő, ottani ügyvédnek a következő nyilatkozata:

„H.-Dorogh községének nyolc ezer katolikus lakossága nevében és megbízásából nem csak elfogadom és hozzájárulok azokhoz a határozatokhoz, melyeket Debreczen város és Hajdumegye közönségének most lefolyt népgyűlése hozott, de a szabadelvű egyházpolitikai javaslatok mielőbb törvényerőre emelését úgy a magam, mint megbízóm nevében óhajtom.“

Szünni nem akaró éljenzés és lelkes taps

kísérte a szónok szavait, melyek után dr. Nagy Zsigmond jegyző felolvasta a népgyűlést összehívó pártelnökök czimén érkezett következő táviratokat:

„F r á t e r Imre népgyűlési elnöknek Debreczen.“

Nagyvárad városának pártkülönbség nélküli szabadelvű polgársága a liberális eszmék figyelemmel tartására és proponálására kiküldött végrehajtó bizottság Debreczen városának a nemzeti és szabadelvű egyházpolitika pártolása végett összehívott népgyűlést lelkesen üdvözi. Dr. B e r k o v i c s Ferencz elnök, Dr. V á r a d y Zsigmond jegyző.

„K e r t é s z János

Debreczen.“

Az országos dalegyleti közgyűlésből üdvözlöm önöket nemes munkájukban, lélekkel velük vagyok.

L e n g y e l.

A fenti táviratok felolvasása után M á r k Endre felszólította a népgyűlésen megjelent közönséget, hogy a képviselőházhoz küldendő feliratot a városháza kapui alatt kitétt iveken írják alá. A helyszínén több, mint kétezer ember írta alá a feliratot, melyet a népgyűlés elnöksége a mai postával küld fel a képviselőházhoz.

Ezután dr. K o l a János kir. tan., elnök, megköszönve a népgyűlésen megjelent közönségnek azon páratlan tapintatot és lelkesedést, melyet az egész gyűlésen keresztül tanúsított, a népgyűlést, a közönség lelkes éljenzése között déli 12¹/₂ órakor feloszlatta.

A bankett.

A népgyűlés alkalmából a Bika földszinti termében társas ebéd volt, melyen több, mint százan jelentek meg, úgy helybeliek, mint a vidéki küldöttségek tagjai közül.

Ott láttuk R á s ó G y u l a kir. tan. alispánt, M á r k Endrét, Dr. M a g o s s Györgyöt, dr. H a m v a i Lajost (Huszt), dr. B a k o n y i Samut, P e t r u s Jenőt (Dorog), K a s z á s Józsefet (B. Ujváros) J ó n a Dánielt stb. stb.

A kitűnő magyaros, polgári ebéd harmadik fogásánál megkezdődtek a felköszöntések. Elsőnek M á r k Endre emelt poharat, a vidéki küldöttségi tagokat éltetvén, kiknek nevében Petrus Jenő válaszolt, a népgyűlés Demosthenesére: dr. B a k o n y i Samura üritvén poharát.

Dr. B a k o n y i tiltakozik a kitűntetés ellen, mert a legkiválóbb szónoka a népgyűlésnek P e t r u s volt, kinek nyilatkozata történelmi jelentőséget kölcsönözött a népgyűlésnek. Poharát dr. K o l a Jánosra üriti.

Éltették még: M á r k Endre a gyűlés egybehívóit: F r á t e r Imrét és K e r t é s z Jánost; S i n a y János R á s ó Gyula alispánt és S i m o n f f y Imre polgármestert; D o b ó Sándor (H-Böszörmény) a debreczeni sajtót és K ó s a Barna a megyei vendégeket.

A vendégek délután három óra után hagyták el a Bika termét, hogy többnyire elutazzanak még a délután és hirül vigyék egész Hajdumegyébe, hogy Debreczen városában a liberalizmus nemcsak erős gyökeret vert, de azt is, hogy városunk polgársága a szabadelvű eszmék diadala juttatása érdekében hatalmas szavát hathatósan képes kifejezni.

— Országgyűlés febr. 3. A Fiume városi építkezések rendkívüli adómentességének meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat mai tárgyalása alkalmat adott az ellenzéknek a város képviselőtestületét kissé megleckéztetni, hogy képviselőjüknök, Batthyány Tivadar grófnak, bizalmat nem szavaztak, mikor a szabadelvű pártból kilépett, holott szabadelvű párti programmal választotta meg magát képviselőnek. Ugron Gábor tiltakozott ugyan s Fiume város képviselőtestületének azon fölfogása ellen, hogy csak akkor boldogulhat, ha kormánypárti álláspontot foglal el. — Batthyány Tivadar gróf azt állította, hogy az illető enuncciáció csak egy ember, Dal'Asta műve. — Madarász Józsefnek úgy tűnik elől. mintha talán nem is ez a dolog, hanem a nemei építkezéseknek nyújtandó adómentesség volna napirenden. — Szederkényi Nándor igénytelen szerénységgel kérdi, vajjon nem a kor-

mánytól jött e az Ugron által esetelt felfogás?
Mira:

W e k e r l e Sándor miniszterelnök energikusan hangoztatja, hogy ő a Fiume és képviselője közti kanapé-p rrel fabatkát sem törődik, nem tudott róla semmit és semmi befolyást arra nem gyakorolt. — Erre meg Ugron Gábor tör ki hangos csodálkozásba, hogy a miniszterelnök nem tudja mindazt, a mi Fiumében történik.

— Ez azért van, mert én itt vagyok és nem Fiumében, mondja a miniszterelnök és a nevetőket a maga részére hódítja.

Magukat a javaslatokat egyébiránt érdemleges vita nélkül elfogadták. A mezőrendőri törvényjavaslatot végig tárgyalák és csak a bizottsághoz utasított szakaszok maradtak hétfőre.

— **A képviselőház munkarendje.** A képviselőház hétfőn befjezi a mezőgazdasági és mezőrendőrségi törvényjavaslat függőben maradt szakaszainak tárgyalását s kedden harmad-szori olvasásban is meg fogja szavazni e törvényjavaslatot. Legkésőbb kedden az igazságügyi bizottság is betérjeszti a házassági törvényjavaslatra vonatkozó bejelentését s be fog rekesztetni az országgyűlés második ülészaka. C-ű törökön és pnteken megtörténnek az új ülészak megnyitásával kapcsolatos alakulási teendők, — az osztályok kisorsolása s a ház tisztviselőinek és bizottságainak megválasztása, — hétfőhöz egyhétre pedig napirendre kerül a képviselőházban a házassági törvényjavaslat.

Farsang.

Február 10. Az evang. filléregylet thea-estélye.
Február 11. A fodrász segédek táncestélye a „Margit“-fürdő termében az egyetem javára.
Február 17. Iskola bál a „Bikában.“
Február 10. A Margit-fürdő és a jégpálya személyzetének táncvigalma a Margit-fürdőben.
Február 18. A debreczeni önkéntes tűzoltó egylet bálja a „Margit“-fürdő dísztermében.
Február 23. Nagy hangverseny az egyetem és az EMKE javára a színházban.

Karton-bál.

— Február 3. —

A farsang utolsó elite-mulatsága szombaton éjjel zajlott le az Arany Bika dísztermében.

A jótékony nőegylet buzgó-hölgyei vettek kezükbe a rendezést, támogatva a helybeli arany fiatalság köréből válogatott nagyszámu rendezőkkel, s ez együttes működés fényes eredménye volt a szombati bál, mely rendkívül szépen sikerült.

Igazi elite mulatság volt ez, s e mellett kedélyes és fesztelen mindvégig. — Az érkező hölgyeket a lépcsőházban a rendezők, a teremben pedig a női rendező-bizottság tagjai, élükön V e r e s s n é S z a t h m á r y Teréz urnóval előzékenyen fogadták, — s 1/10 órakor kezdetét vette a tánc, mely kezdetől végig igen kedélyes volt.

Az első négyesre körülbelül 80 pár állott fel. — A souper-csárdásnak, melyben a jó kedv a tetőponton állott, s általános volt, vége sem akart szakadni, s a kitűnő mulatság a 3-ik négyes után következett, reggelig tartó csárdás fejezte be. A talp alá valót a Magyar testvérek zenekara szolgáltatta, melynek ropogós csárdásait szűnni nem akaró „ujrak“ követték.

Az ideai karton-bálon egy dicséretes és kedves újdonságot figyelhettünk meg. A hölgyek izléses toilette-jei nagyobbreszt megfeleleltek a bál címének s szebbnél szebb egyszerű, de elegáns kartonruhácskákban gyönyörködhattunk.

A teljesen — különösen a kisasszonyoknál — teljesen száműzve volt, s e kedves egyszerűség természetesen szintén a fesztelenség javára szolgált.

A rendkívül népes, elegáns mulatságon jelenlevő notabilitások közül következőket jegyezte fel tudósítónk: Gróf D é g e n f e l d József főispán, S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester, R e v i c z k y István tábornok, G ö r g e y V. és B i r ó Kálmán ezredesek, S z. S á g y Gyula üzletvezető, M é r e y Ottó kir. táblai bíró, A b r a h á m László t. főügyész, B e k é n y Péter, V e c s e y Imre, V e c s e y Zoltán föld-birtokosok, stb.

A szép hölgykoszorúnak — bár hiányos — névsorát itt adjuk:

Jelen voltak. A s s z o n y o k: Ábrahám Lászlóné, Bahounek Ignáczné, Berger Henrikné, Berger Jenőné, Bíró Kálmánné, Csicsó Lajosné, özv. Dobra Sándorné, özv. Gerzon Odónné, Czégely Ferenczné, Czajlik Istvánné, Fried N.-né, Fényes Ákosné, Bekény Péterné, Bulszter Agostonné, Eder Gézáné, Győry Elekné, Dr. Balkányi Miklósné, Füleki Pálné, özv. Király Józsefné, Kardos Lászlóné, Dr. Kemény Mórné, Kálmáncz-helyi Mórné, Jablonczay Kálmánné, Kovács Lajosné, Mérey Ottóné, Ormódy Lajosné, Sággy Gyuláné, Simonffy Imréné, Sebess Györgyné, Szabó Kálmánné, Szabó Miklósné, Szabó Lajosné, Dr. Tüdös Kálmánné, Dr. Ujfaluassy Józsefné, Varga Ferenczné, V e r e s s Lászlóné, V e c s e y Imréné, Vecsey Zoltánné, Zalai Márkné, Nánássy Miklósné, Kállay Istvánné, Kaszanyitzky Endréné, Jankovich Jándorné, Kata J.-né, Dr. Szentpály Beniné, Raics Lajosné, Lónyainé, Wangenheim Czeleszta báróné, Kolbenhayer Kálmánné stb.

K i s a s s z o n y o k: Ábrahám Irma, Berger Margit, Bahounek Jolán, Buzas Erzsike, Csiffi Kata, Dobsa Kata, Csáky Iona grófné, Dégenfeld Anna és Mariska gróf kisasszonyok, Czégely Iona és Vilma, Bekény Iona, Bulszter Margit, Fried Etelka, Gerson Adrienne, Fényes Lenke, Farkas Szeréna, Fráter Irma és Erzsike, Király Juliska és Róza, Kemény Klára, Mérey Otília, Nyíry Irma, Tóby Pepike, Temesváry Ella, Varga Irén, Zalai nővérek, Sisovich Hedvig, Jablonczay Gizella, Kállay Mariska, Markovics Anna, Szilágyi Pálma (B-Ujfalu), Jankovics Anna, Bay Ila, Hosszufaluassy Ella, Kálmáncz-helyi Irén, Székely Melinda, Raics Mariska, Roos Gzella (Pallag) stb. stb.

Az ideai farsang ezen egyik legsikerültebb mulatságát a reggeli szürkület oszlotta széjjel, s a legméltóbb búcsuzatója volt a pajzán Carnevai herczeg vig uralkodásának.

— n.

— **Az iparos ifjuság bálja.** A korona díszterme fényarban uszik, a gyönyörű díszítések széppé, barátságossá varázsolják a különben kissé rideg dísztermet.

A mulatni vágyó fiatal leányok izgatottan várják a bálanya megérkezését, hogy azután szabad folyást engedjenek jókedvüknek s kitánczolhassák magukat.

Az a csintalan Carneval herczeg annyira felszította a fiatalságban a táncz kedvet, hogy minden perczen attól lehetett tartani, miszerint egyszerre csak tovább nem állja a lábuk s valamelyes tánczba belefog zene nélkül is.

Pont kilencz órakor érkezett meg a laidy patronesse, W e i d n e r Gusztávné urnó, K i s Sándor rendező karján; a teremben felharsant a R á k ó c z i induló s a sorfalat képezett párok között vonult el fényes udvarával a bájós bálanya s déli-növényekkel, fényvel díszített csinos trónján foglalt helyet, a melyet azután az udvaroncok serege vett körül. Majd átnyújtották a bálanyának az ifjuság gyönyörű tánczrendjét s kezdetét vette a táncz.

A szünóra elérkezével a közönség az asztalokhoz vonult s kezdetét vette az elmaradhatatlan pohárköszöntők árja. Pohárköszöntőt mondtak: B o r n y á s z József, a bálbizottság fáradhatlan elnöke T ó t h Kálmán egyesületi elnökre, T ó t h Kálmán a jelenvolt hölgyekre, F r i e d w a l s z k y Rezső a rendezőségre, K o s t y a János Bornyász Józsefre, Tóth Kálmán V e t é s y Bélára, V e t é s y Béla a sajtó képviselőire stb. stb.

Az első négyest 90 pár tánczolta, a többiek mintegy 80—80 pár.

A kitűnően sikerült bál újabb fényes tanujele annak, hogy az iparos ifjusági egyesületnek olyan vezetősége van, amely megtartja az egyesületet azon a nivón, a melyet az bármikor megérdemelt.

A mennyire sikerült a névsort összehozni ott láttuk a következő asszonyokat: W e i d n e r Gusztávné, W e i d n e r Józsefné, B o r n y á s z Józsefné, P a u l i c s k i Mátyásné (M. Pércs), Szabó Sándorné, Kelemen Károlyné, Bíró Ferenczné, Hatvani Istvánné, Böszörményi Jánosné, Szabó Istvánné, özv. Nagy Istvánné, Baranyi Ferenczné, Hadházi Károlyné, Szendrey Istvánné, Nagy Sándorné, Ujvári Gáborné, Németh Józsefné, Mencil Gézáné, özv. Egri Imréné,

Kovács Imréné, Márton Gáborné, Dézsi Lajosné, Varga Béláné Muraközy Kálmánné, Pércsi Kálmánné, Nagy Ferenczné, Heller Józsefné, Fazekas Gáborné, Munkácsy Istvánné, Kiss Imréné, Nagy Mártonné, Szekeres Andrásné, Borbély Miklósné, Szűcs Imréné, Kállai Istvánné, özv. Szévik Károlyné, Hajdu Jánosné, Csermák Ferenczné, özv. Kántor Istvánné, Simon Ferenczné, Nagy Józsefné, Tóth Józsefné, Czégelyi Istvánné, Simon Ferenczné, Tóth Györgyné, Szokoly Vilmosné.

L e á n y o k: Nagy Mariska és Juliska, Munkácsy Margit, Tóth Etelka, Szokoly Róza és Lilla, Panlicski Ilonka, Szabó Esztiike és Juliska, Kelemen Juliska, Bíró Zsófia, Hatvani Juliska, Baum Etelka, Hadházi Róza és Zsuzsika, Szendrei Esztiike és Juliska, Nagy Róza, Petneházy Esztiike, Ujváry Róza, Németh Esztiike és Mariska, Mencil Vilma, Egri Esztiike, Kovács Zsuzsika, Márton Zsuzsika, Szabó Mariska, Muraközy Esztiike, Pércsi Juliska és Róza, Nagy Ilonka, Fazekas Pirokska, Dózsa Teréz, Kiss Margit, Nagy Teréz, Szekeres nővérek, Borbély Etelka, Kállai Mariska, Szavik Esztiike, Hajdu Boriska, Kántor Esztiike, Fazekas Julia és Erzsike, Simon Esztiike, Nagy Esztiike, Czégelyi Esztiike, Simon Esztiike és Juliska, Boruzs Juliska.

A kitűnően sikerült bálnak csakis a reggeli órák vetettek végét.

— **A depr. önkéntes tűzoltó testület hivatásos tűzoltói,** 1894. év február hó 18-án, a Margit-fürdő villanyvilágított dísztermében zártkörű tánczvizalmat rendeznek. Belépti-díj személyenként 80 kr. Család-jegy 3 személyre 2 frt. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek előre válthatók: Ganovszki Lajos ur fűszerkereskedésében és ifj. Gyürky Sándor ur kereskedésében, a tűzoltó laktanyán, valamint este a pénztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadhatnák s hiriaplilag nyugtáztatnak. Nyitány az Ö. T. zenekar által. Zenesz: Zsiga József. Ételek és italokról a Margit-fürdő jóhírnevű vendéglőse gondoskodik.

Különlélek.

* **Az erőszakoskodó anarkisták.** Mint Párisból sürgőnyzik, Carnot elnök csütörtök előtt nem fogja eldönteni Vaillant kegyelmi kérvényének sorsát. A rendőrségnek értécsere esett, hogy az anarkisták egy előkelő személyiséget akarnak hatalmukba keríteni, akit azután Vaillantért tusszul fognak tartani. Vaillant atyja, aki Korzikában dohánykereskedő, nem akarja fiának kegyelmi kérvényét aláírni.

* **Libényi büntárs.** Duna-Földváron tegnap halt meg Mischitz János, aki mint a királymerénylő Libényi szabó bűnrésze, szomorú hírnévre tett szert. Libényi tudvalevőleg 1853-ban merényletet követett el a király ellen. — Mischitz János szintén szabó volt s együtt lakott Libényivel. A merénylő kivégzése után Mischitz Jánost tíz évi fogházra ítéltek el, melyet részint Kufsteinban, részint Péterváradon le is ült. 1860-ban az általános amneszczia alkalmával neki is megkegyelmezték s mire kiért a börtönből, csendes örültség vett rajta erőt. Így tette életét Duna-Földvárott, 64 éves volt, mikor meghalt.

* **Oszdolai reklám.** Oszdolán, az ismert székelyföldi községben, jan. 28-án óriási feltűnést keltett egy piros-fehér-kék plakát, mely egy csomó házon ékeskedett. Sokan azt hitték, hogy komédiások jönnek, mások úgy vélekedtek, hogy képviselőválasztás készül. A dolog nyitja pedig az, hogy egyik kereskedő egy kis reklámmal akarta elvesztett vevőit visszaédesgetni. A jeles hirdetés szövege rövid kivonatban ez: „Üzletemet a mai művelt kor igényeinek teljesen megfelelőleg alakítottam át, úgy a legfinomabb bocskorok stb. nálam kaphatók stb.“ A reklám hatott s Oszdolán azóta mind a művelt kor igényeinek megfelelő bocskorokat viselnek.

* **A három varsói puritán.** Egy magasarangú orosz hivatalnok elhatározta, hogy a legszigorubbban fog fellépni azok ellen a varsói tisztviselők ellen, akik anyagi jutalmat fogadnak el a felektől hivatalos munkájuk fejében. Többek közt egy előkelő rendőrtisztet is fölkeresett s nyitlan a szemébe mondta, hogy megvesztegethető.

— Exczellenziás uram, szólt a gyanúsított

Varsóban csupán három olyan notabilitás van, aki nem fogadja el a borraivalót.

— Nevezze meg őket, válaszolt a hivatalnok, aki természetesen el volt készülve arra, hogy ő is egyike lesz a puritánoknak.

— Ez a három: Zsigmond király, Copernicus és Paskievic, vagyis inkább a szobruk, szólt nyugodtan a képviselő.

* **Rövid hírek.** A királyasszony utja. Erzsébet királyné a napokban Korfuba megy, onnan Bécsbe s onnan Welsbe utazik Valéria főhercegnő látogatására. — **Robinson elfogva.** Bécsben elfogtak egy Lichtenfels Samu nevű embert lopás miatt, a ki Bécsben Robinson név alatt birkózott. — **Elhunyt alispán.** Brassóban elhunyt Tompa Sándor, Brassó vármegye alispánja. — **Öngyilkos földbirtokos** Téglassy Ferencz Szatmár megyei földbirtokos föbbe lőtte magát 60 éves korában. — **Lemondó főispán.** Eszterházy Pál herceg sopronyi főispán a főispánságról való lemondását a napokban beadja. — **Szabad a Duna.** A Dunán az ország területén mindenütt elolvadt a jég.

Foglalás a kóristanónél.

A színház egyik csinos, hol szőke, hol meg barna papnőjének történetkéjét írjuk itt meg.

A csinos karékesnő határozottan kétségbeejtette társnőit remek szabásu, pompás toilettéjeivel.

A próbákon többen éreztek szívükben önmaguk iránt való vádat, amikor a járásbírósg kézbesítője a színházban immár korántsem ismeretlen formájú és hatalmu, kékkel vegyített fehér papírköteget adott át a remek öltözködésű énekesnőnek, akitől az átvétel irásbeli igazolását kérte.

— Szegény; bepörölték.

Csupa szőnyeg, függöny, arczkép és csecsebecse a szobájá.

Valósággal virágos fészek: kedves, meleg otthon, tele édes, szinte kábító illattal.

És ebbe a szobácskába sáros lábakkal lépett be a végrehajtó: a szörnyeteg.

A fiskális ur, legényember lévén, künn hagyta a kalocsnikat.

Foglalni jöttünk, — mondá a végrehajtó.

— Földzetet keresünk a divat és szabószámlái kiegyenlítésére, — jelzé az ügyvéd ur, aki csinos kis pukkedlit vágott ki s egyiptomi cigarettékkel kínálta meg a fészek urnőjét.

— Hát kérem, csak tessék foglalni.

A végrehajtó kinyitatta a ruhaszekrényeket, a fiskális ur pedig az asztalkák egyikén heverő ékszerdobozokká iránt érdeklődött.

A végrehajtó csupán jelmezeket talált.

— Ezeket nem foglalhatjuk le. Ezek a keresethez tartozó szükséges eszközök.

Az ügyvéd ur kinyitotta az ékszerdobozokat és üreseknek találta. De még sem. Mindenikben volt egy-egy s á r g a zálogcédula.

Végre is, nem találnak semminemű földzetet.

Az ügyvéd ur nagy sajnálattal kijelenté, hogy kénytelen a butorokra tenni a kezét.

— Csakhogy azok nem az enyémeik.

— Hát kié?

— A lakásadómé.

— Egytől-egyig?

Az énekesnő e kérdésre finom battisztt zsebkendőjével egy butordarabra mutatott:

— Ez a c h a i s s e l o n g u e s az enyém.

Ezt tessék lefogalni.

Az ügyvéd ur arczán lucziferi gonosz mosoly vonult végig. Udvariasan meghajtottá magát.

— Ennek a lefoglalását is tiltja a törvény.

Sz.

Vidék.

— Közel vidéki hírek. —

* **Halálozás.** Ruben eskü Lajos, a p-ladányi m. kir. postahivatal főnöke e hó 1-én elhunyt. A család a következő gyászjelentést adta ki: Alulírott saját, valamint számos rokonok nevében fájdalommal jelentik a feledhetetlen férj, vő-, atya-, testvér- és sógornak Ruben eskü Lajosnak m. kir. posta-távirda főnöke Püspök-Ladányban f. évi február hó

1-én éjjeli 11 órakor, élete 47 ik, boldog házaságának 23 ik évében, a halottak szentségének ájtatos felvétele mellett, rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei f. évi február 4. d. u. 3 órakor fogtak a püspök-ladányi sírkertben örök nyugalomra tétetni. Püspök-Ladány, 1893. február 2-án Rubenescu Kornélia, szül. Antal mint neje. Adorján, Ágoston és Kornélia, mint gyermekei. Papp Anna, férj. Antai mint anyós Rubenescu Ágoston és családja mint testvér. Özv. Gergely Amália, Vutiu Etelka, és Geran Márin mint unokatestvérek. Antal Irma, férj. Ditz Mihályné és gyermekei Antal Eufrosina, férj. Spos Istvánné és családja, Antal Kornél és neje. Popescu Mária családjával. Antal Miklós alibunári-i kir. járásbíró és neje Kütl Beatrix mint testvér, illetve nővérek.

* **A vörös kakas szárnyacsattogása.** Derecskén, mint levelezőnk írja, e heten két tűzeset ijesztett rá a lakosságra. Január 29 én egy kazal szalma égett le, most febr. 2-án ismét egy kazal szalma és egy kup takarmánykóró. Mindkét tűz valószínűleg a zsarátnokos hamu kihordásából keletkezett s különösen az utóbbi nagy baj okozója lett, mert sűrűn álló nádas házak közt támadt a veszedelem.

NAPI HIREK.

Határidő naptár.

Nagy sötétbarnavörösvény vasárnap és húsvétkor szent d. u. 4-6 óráig a Margit-fürdőben. Múzeum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10-től 12-ig délelőtt.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva dénteken 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, Hétfőn, Szerdán és Szombaton d. u. 3-6-ig nyitva.

A kir. utóli tábla hivatalos órái: d. u. 8-12-ig, é. u. 2-6 óráig. — Az istató, kiadó kivált és az iratka nyitva d. u. 9-11, d. u. 2-4 óra közt; vasárnap és ünnepnap d. u. 10-11 óra közt.

A Gönczy-egyesület „Otthon”-a (Keresk. Akad. földsz.) Szerdán és Szombaton d. u. 5-8 óráig van nyitva.

December 11-étől február 24-ig dohányszívó v áltás Debreczen határaitban, Hajdu-Dorogon december 11-től febr. 27-ig.

Február 7. Hajdumegye állandó választmányának ülése.

Február 10. este fél 6-kor Szűcs Mihály gazd. tanint tanár felolvasása.

Február 10. Sajtó tárgyalás özv. Veress Lászlóné contra Vértési Gyula és Lánicz-Horuyák Viktor.

Február 11. A kézi ügyességi oktatást előkészítő egyesület alakuló közgyűlése a városháza nagytanácstermében délelőtt 10 órakor.

Február 11. A gazdasági egyesület választmányának ülése.

Február 12. Hajdumegye közigazgatási bizottsági ülése.

Február 15. Megyei közgyűlés.

Február 15. Sajtó tárgyalás Csurka János és Mannó Kálmán contra Papp László.

Február 18. A kölcsönös segélyező egyesület közgyűlése délelőtt 10 órakor, a városháza nagytanácstermében.

Február 18. Az iparos ifjusági egyesület közgyűlése.

Február 18. A hatvan utcai gazdaság közgyűlése a városháza kis tanácstermében, délután.

Február 25. Az iparos kör közgyűlése.

Február 25. A debreczeni első takarékpénztár közgyűlése.

Április 22. A magyar országos állatorvosi egyesület Debreczen vidéki osztályának közgyűlése.

Április 26-30. A sorozás ideje Debreczenben.

— **Rendkívüli közgyűlés.** Debreczen szabad királyi város törvényhatósági bizottsága még a márcziusi közgyűlést megelőzőleg rendkívüli közgyűlésre gyűl össze. Amint értesülünk a rendkívüli közgyűlést még e hó második felében megfogják tartani. Nem érdektelen, hogy a rendkívüli közgyűlésnek legfontosabb tárgyait a vágóhid ügye és a színházi tűzrendészeti szabályzat módosítása képezi. — A rendkívüli közgyűlést megelőzőleg a színházi tűzrendészeti szabályzatra vonatkozó javaslatot Boczkó Sámuel készíti el s terjeszti a városi tanács elé. A tűzrendészeti szabályzat módosítását ama körülmény tette szükségessé, hogy a színházban a vasárnap délutánra tervezett előadások, melyeket a szabályzat vonatkozó szakasza kétségesé tett, ezentúl megtarthatók legyenek.

— **A központi választmány ülése.** A város központi választmánya Simonffy Imre kirtan. polgármester elnöklete alatt, szombaton délután 3 órakor, a városháza nagytanácstermében ülést tartott. A központi választmány a választók névsorát állapította meg végérvényesen.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** Debreczen város közigazgatási bizottsága, ma délután 3 órakor, a városháza nagy tanácstermében gr. Dégenfeld József főispán elnöklete alatt tartja meg rendes havi ülést. Ezen az ülésen a január havi jelentések kerülnek elbírálás alá.

— **A tegnapi nagy népgyűlés** részletes leírása lapunk mai számából több közleményt kisorsított. Mint értesülünk, a népgyűlés elnöksége még tegnap válaszolt azon üdvözlő táviratra, a melyet a nagyváradi liberális gyűlés elnöksége intézett a debreczeni népgyűléshez. — Nem mulaszthatjuk el ezzel kapcsolatosan elismerésünket kifejezni azoknak az ifjaknak a buzgósága és kiváló szorgalma fölött, kik lehetővé tették, hogy lapjaink az 6 gyorsírási jegyzeteik után közölhetik a népgyűlés szónokainak beszédét. Ezek az ifjak: Kis s Pál, M e d g y e s s y Károly, S z ű c s Miklós joghallgatók és V e r e s István hittanhalgató, valamennyien a főiskolai gyorsírók tagjai.

— **Halálozás.** A nyugalomba vonult, agg Tolnaffy Ferencz öreg napjait itt töltötte Debreczenben. A jobb időkben Csongrád város polgármestere és főbírája volt, később agg korára tekintettel a közigazgatás farasztó munkájától visszavonult itt élt Debreczenben, ahol e hó 2-án végelgyengülésben elhunyt. Haláláról a következő gyászjelentést tettük: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a szeretett jó apa, nagyapa és dédapának Tolnaffy Ferencz Csongrád város volt polgármesterének és főbírájának folyó hó 2-án éjjeli 11 órakor, életének 84-ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után, végelgyengülésben bekövetkezett csendes elhunytát. A megboldogult földi részei folyó hó 4-én fognak Kis Várad utca 2092. szám alatti háztól, a r. kath. egyház szertartása szerint a Szt.-Anna-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Debreczen, 1894. február 3-án.

Gyermekei: Tolnaffy Béla és neje Varga Eszter, Tolnaffy Rózsa és férje Kugler Mihály, Tolnaffy Ida és férje Bodányi Sándor, Tolnaffy Irén, Tolnaffy Irma és férje Kosztolányi Attila. Unokái: Kugler Bella és férje Kosztolányi Károly, Kugler Margit, Kugler Rózsa, Kosztolányi Adrienne; dédunokája: ifj. Kosztolányi Károly. Az örök világozóság fényeskedjék neki!

— **Számonkérésök a megyénél.** Hajdu vármegye hivatalainak működését vette ma délelőtt a számonkérésök elbírálás alá, a mely gróf Dégenfeld József elnöklete alatt a vármegye-háza nagy tanácstermében tartatott meg.

— **Téglásiak Debreczenben** Téglás község református egyházának küldöttsége tegnap délelőtt Debreczenben járt s meghallgatta a kis templomban Csapó Péter lelkész predikációját, a ki pályázott az ottani üresedésben lévő lelkészi állásra. A téglásiaknak a beszéd annyira tetszett, hogy másfelé nem is mennek a pályázó lelkészek szónoklatát meghallgatni. A választás f. hó 25-én lesz.

— **Az országos prot. tanáregyesület** alakítása érdekében a tiszántuli ev. ref. középiskolai tanáregyesület kebeléből az 1892-diki közgyűlésen mozgalom indult meg. Muitt évi április 6-dikán Debreczenben egybegyűlt szervező bizottság 304 tanár belépési szándékát vehette örvendetes tudomásul, így remélhető volt a prot. tanárok tömörülése s az, hogy régerzett bajaiknak orvoslását haladék nélkül megkezdhetik. De a kezdetben mutatkozó megleg érdeklődést csakhamar hideg közöny váltotta fel. A szervező bizottság által kibocsátott taggyűjtő ivatek közül több nem érkezett vissza s csak 157 tanár jelentkezett tagul eddig. A tiszántuli ev. ref. középiskolai tanáregyesület elnöksége most a prot. tanárkarok tagjaihoz ujjab felhívást küld szét, — támogatásukba ajánlván a „Magyar prot. tanáregyesület” ügyét s kérévén őket, hogy a gyűjtőiveket legkésőbb 1894 márczius 1-ig küldjék vissza Debreczenbe. Az elnökség az alakuló közgyűlést július 5-re tűzte ki, Debreczenben.

— **Védekezés a tavaszi árvizek ellen.** A tavaszi áradások idejének közeledtével a földmivvelésügyi miniszter három körrendeletet bocsátott ki. Az elsőt a polgármesterekhez és alispánokhoz fordította.

panokhoz küldte. Figyelmebe ajánlja az árvizvédekezés tárgyában kiadott rendeletét s tudatja, hogy az árviz esetén szükségessé válható folytonos távirtdi szolgálat s esetleg katonai erő igénybevehetőségére nézve már intézkedett. A második rendeletet az ármentesítő társulatoknak küldte; feltívja őket, hogy a legmesszebb menő intézkedéseket megtegyék. A kiküldött miniszteri megbízott a védőtársulatok járja be. — A miniszteri megbízottaknak küldte 3-ik rendeletét. Utasítva vannak, hogy február hóban járják be az illető társulat vonalait s ennek eredményéről febr. végéig tegyenek jelentést.

— **A hatvan-ötzai gazdaság** február hó 18-án közgyűlést tart. A közgyűlés megválasztásának helyéül a városháza kistanácstermét kérték ki, idejéül pedig a délutáni három órát tűzték ki.

— **Az „Országos tanszerkiállítás“** előkészítő nagybizottságának összes tagjait tisztelettel kérem, hogy f. hó 7-én, szerdán d. u. 4 órakor a kiállítási költségvetés és a részletes program-munkálat megbeszélése céljából a kereskedelmi akadémia tanári gyűléstermében megjelenni sziveskedjenek. Debreczen 1894. február 5. Csiky Lajos, elnök.

— **Véletlen baleset.** Müller Sándor szállítót, a kit városunkban széles körben ismernek tegnap délután veszélyes baleset érte. Egy kocsi rakomány almát kapott valahonnan, s mint romlandó árut még tegnap kiakarta váltani. A míg az almát rakodták, Müller a teheráru pénztárnokkal beszélgetett s egy pisztolyt vizsgáltak. Vizsgáltság közben a pisztoly, a mely megvolt töltve, a Müller kezében hirtelen elsült s a golyó a jobb oldali bordáján keresztül a karjába hatolt. A szerencsétlenül járt embert azonnal hazaszállították s a gyorsan előhívott Dr. Tihányi Sámuel részesítette az első orvosi segélyben. Sebe különben nem életveszélyes.

— **Az országos állatorvos egyesület Debreczen vidéki osztályának közgyűlése.** Az országos állatorvos egyesület Debreczen vidéki osztálya tegnap délután hat órakor a városháza nagytanácstermében rendkívüli közgyűlést tartott, a mely egyszersmint tisztújító közgyűlés is volt. A közgyűlésen Szathmári János az egyesület elnöke bejelentette lemondását. Ezután, mivel a közgyűlés tudomásul vette a lemondást, megejtették a tisztújítást. Elnökké általános szavazattal Krámer Lajos m. kir. honvédelmi miniszter, az egyesület eddigi titkárát választották meg. Alelnökké Czili György nagy-károlyi városi állatorvos, titkárrá Plochmann Emil b. ujarosi közösi állatorvos, segéd titkárrá pedig Tatay Imre h. dorogi közösi állatorvos választották meg. A legközelebbi közgyűlés április hó 22-én fog megtartatni, több érdekes tudományos felolvasás és előadások kapcsában.

— **Államsegély a reformátusoknak.** Miskolcra a napokban érkezett a vallásügyi minisztertől Kun Bertalan református püspökhez leirat, mely a konvent elnökét arról értesíti, hogy 173 000 frt államsegély lett kiutalványozva. Eddig 73 000 forintot kaptak a tiszai reformátusok. Most kerek 100 ezer forinttal többet kapnak. Az államsegélyt még a napokban fogják az egyházkerületekben szétosztani, legnagyobb részét a gyámintézet céljaira fogják fordítani.

— **Veszedelemes tolvajnö.** Az egyik erkölcselenség, a másikat szűli, épen olyan igaz ez, mint a hogy azt mondják, hogy kéz kezét mos Weinberger Zsálinak nem valami erkölcsös volt a foglalkozása, s így ő maga sem állt az erkölcs és az erény legmagasabb fokán. Tegnap délután egy uri ember tett nála vizitést s a midőn eltávozott azt vette észre, hogy a tárczája 43 frt. 24 krnyi készpénzzel együtt hiányzik a zsebéből. Gyanuja azonnal Weinberger Zsáira esett s jelentést tett arról a központi rendőri hivatalnál, a honnan. — mivel Weinberger Zsáival szemben lehetett így eljárni — elküldtek az illető lakására, a hol a kutatás azon meglepő eredményre vezetett, — hogy a tárcza a pénzzel együtt egy fazék káposzta közé volt elrejtve. A rendőrség az erényes hőlyget letartoztatta, a ki most a rendőrség börtönében elmélkedik arról, hogy még sem olyan jó dolog az, ha az ember a lopott pénzt a káposzta közé

rejt, mert az a ravasz rendőrség még ott is megtalálja.

— **Ismét fióklopás.** A fióklopás réme ijesztően kísérteti a helybeli kiskereskedőket. Ugy látszik, hogy egynehány, a felfedeztetéstől jól elrejtő ember a sportnak ezt az igen nemes nemét üzletszerűleg űzi, vagy az is meglehet, hogy valaki oly nagy mértékű kleptomániában szenved a fióklopás terén, hogy ezen betegségének ellent nem állhat s ha csak szerét ejtheti, egy-egy nyitva feledezt pénzesfiókból elemeli a pénzt. A s z ó d i Márton, a kinek a vendég-utczán az üzlete, tegnap délután leszaladt boltjából az udvaron lévő pinczébe; a boltajtót ugyan nyitva hagyta, de a pénzes fiókra ráfordította a kulcsot. Valami ügyes tolvaj, aki ismerhette a viszonyokat, ezt a kedvező pillanatot fölhasználta s a fiókból a két tányérban lévő réz- és ezüstpénzt, mintegy 30 frnyi összegben elemelte. Mielőtt észrevették volna, szerencsésen elmenekült. A rendőrség az ügyes tolvajt nyomozza.

— **Felséges királyunk, tehozzád fordulok.** A felségfolyamodványoknak, melyek az egyes megyei törvényhatóságokhoz küldetnek megvizsgálás végett, mostanában se szeri se száma. A biharmegyei árvaszékhez is érkezett le egy ritka példány a kérvényekből, a melyben valami Nagy Márton bihar udvari illetőségű ember, jelenleg Zubek Antal földbirtokosnál inas, Budapesten emel panaszt Bihar-Udvari község egy volt gyámja és jegyzője ellen, 25 frt anyai örökségért. — Kérvényt a következőleg vezet ki:

„Felséges királyunk, tehozzád fordulok, — szegény alattvalód.“

A megyéhez a kérvényt véleményezés végett küldte le a kabinet-iroda.

— **Egy kereskedelmi végzett fiatal leány** óhajtaná üzletben könyvelői, vagy pénztárnok női állást elfoglalni. Cím a szerkesztőségben.

Színház.

Színházbizottsági ülés.

— Saját tudósítónktól. —

A színházbizottság szombaton délután tartott ülése elé élénk érdeklődéssel néztek, különösen olyan körökben, amelyek a színház, a színészet ügyét városunkban figyelemmel kísérik.

A színházbizottság ülését nyitott ajtók mögött tartották meg s különben sem volt zárt ülés. Simán, érdekesen s mindennekfelett úgy folyt le, hogy azzal egyszerre a nagy közönség, a színigazgató és színtársulat méltán meglehet elégedve.

A bizottság, mint ezt tette megelőzőleg a sajtó, konstataálta, hogy a januáriusi műsor érdekes, változatos, az előadások jó részben kitűnők voltak. Tiszai egy-zerre kapta a színházbizottság és a közönség elismerését. A most divó rendszer nagyot változtatott a debreczeni színház és színészet sorsán, a közönség érdeklődése fellángolt, a mit a színtársulat, az előadások meg is érdemelnek. A bizottsági ülésről szóló tudósításunk a következő:

Kévéssel öt óra után nyitotta meg a színházbizottság ülését Simonyi Imre kir. tan. polgármester, Vecsey Imre bizottsági jegyző olvasta fel Tiszai jelentését, amelyben az igazgató felemlíti, hogy a színházbizottság határozatait végrehajtotta, hogy a műsor megállapításában maga intézkedik, hogy művezetőül Pécly Kálmánt szerződtette. Bejelentése végén a színigazgató arra kéri a színházbizottságot, hogy a szubvenczióból két ezer forint kiutalványozását a városi tanács előtt javasolja.

A színházbizottság öröndetesen veszi tudomásul, hogy a repertoir összeállítása jelentékenyen javult, kedvező es akceptálható változatosságot tüntet fel s hogy a rendezésre és művezetésre is nagyobb gond fordított. Tiszai a színházbizottság határozatait végrehajtotta, kérelmének teljesítése elé a színházbizottság akadályt nem gördít s a két ezer forint szubvenczió részlet kiadását a városi tanácsnak javasolja.

Tiszai ezután szóval is bejelentette, hogy a művezetésben segédjének, távollétében megbízott helyettesének Pécly Kálmánt szerződtette. A színházbizottság ezt a körülményt is öröndetesen vette tudomásul, mert tapasztalja, hogy Pécly Kálmán megbízott működése az eddigi alig akceptálható volt rendszer után határozottan nyereségnek tekinthető.

Komlóssy Dezső ezután a színházbizottság tagjai által közösen és örömmel elfogadott azt a kijelentést teszi, hogy Tiszai törekvését, a színházbizottság által előírt és végrehajtott határozatait, a repertoir és a művezetésben beállott fordulat után méltanyulással fogadja s épen ezért elismerését nyilvánítja.

Tiszay Dezső kérvényt nyújtott be a városi tanácshoz, amelyben a vasárnap délutáni előadásoknak az engedélyezését kéri. Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány, Komlóssy Dezső és Ábrahám László hosszabban kimerítő és nagy-szakavatottságról tanuskodó beszédükben fejtegették, hogy a színházbizottság tűzrendészeti szempontból, különösen a mai körülményekre tekintettel ellenezte eddig a vasárnap délutáni előadások rendszerét. Tekintettel azonban a nagyon is megváltozott viszonyokra s különösen arra, hogy ilyen vasárnap délutáni előadásokra már Debreczennek is szüksége van, nem ellenzik, sőt javasolják a vasárnap délutáni előadások rendezését. Amennyiben pedig a vasárnapi előadások a felügyelő személyzet szaporítását a tűzrendészeti szabályok módosítását teszik szükségessé, ezekben pedig a közgyűlés van hivatalos határozni, a bizottság a kérelmet pártolólja a városi közgyűlés elé viszi s óhajtaná tartja, hogy e tárgyban még a kiállításban levő s februárban megtartandó rendkívüli közgyűlés hozzon határozatot.

Boczkó Sámuel bejelenti, hogy a tűzrendészeti szabályok módosítására vonatkozó javaslatát még a jövő hét során elkészíti, hogy az a februáriusi közgyűlés elé legyen terjeszthető.

Érdekes megbeszélés tárgyát képezte, hogy a színház előfüggőnye ma már erősen megviselt állapotban csak szükségből alkalmas arra, hogy használják.

Ennek a függőnynek a kijavítása jelentékeny összegbe kerülne s mintsem hogy ezzel kiadást teremtsenek, még egy kevéssel megpótolat áldozattal egészen új függőnyt szerezhetnek. A színházbizottság ebből kifolyólag szükségesnek tartja, hogy az alkalmat és módot mielőbb megragadja — a város, új függőny beszerzésének céljából.

A színigazgató ezután bejelentette azt is, hogy a Róde r nővérek a színházban hangversenyezni óhajtanak. A bizottság e körülményt olyanannak találta, mint amelybe bele szólni nem kíván s mint a mely tisztán az igazgató magán érdekét képezi, úgy tesz úgy intézkedik, ahogy akarja.

A színházi bizottság ülése ezzel véget ért.

* **A falu rossza.** Tóth Edének örökbecsű népszínműve a „Falu rossza“ tegnap este nagy közönséget vonzott a színházba. Nagy közönséget, amely a páholyokat, támlás-székeket, szóval az egész színházat megtöltötte. Hogy a „falu rossza“-nak előadása simán, összevágóan folyt le, hogy a közönség mindvégig élvezettel nézte a darabot csak örömmel konstataálhatjuk. A szereplők között a siker oroszlanrészese Püspök y Imre lett, a ki Gonosz Pista szerepét várakozáson felül, megkapó természetességgel játszotta. Minden vonás, minden mozdulat, a hangsúlyozás felette ügyes alkalmazása olyan volt, hogy a támasztott hatás után minden elfogultság nélkül bátran állíthatjuk, hogy a debreczeni színpadon évek hosszú sora óta Püspök y Imréné! senki szebben, jobban, élethűbben Gonosz Pista szerepét meg nem játszotta. Püspök ynek különben is kedves szerepe a Gonosz Pistáé, amelynek testtel, lélekkel átengedi magát. Színpadra viszi kedvét, humorát, ambícióját s ezzel a sikert a maga részére megszerezni, biztosítani tudja. Megjelenése már elég volt arra, hogy zajos tapsra indítsa a közönséget és a tetszés megnyilatkozása minden jelenése után frenetikus tapsviharban tört ki. Feledi Boris szerepét Arday Ida drámai erő-

vel játszott dalaival és Ferencz pácsy Jureti a „Falu népszínműve“ szerepét. Ez kedves szerep hatást, amélgével és szépeled Feli Gáspár második előadás kifogadéssal mellet

* **A liba** gató előadás című operet. Sándor, zenévari birtokos zett s még e reposztást és

— **Amoly,** a csejongó Amor társulatnak a szívébe és istenkének. Mész a szintá. Etelka egyik Szegeden egymást s nek hozzánk Szegeden örörette és bezháznál volt tenorista vez Debreczenben énekesnőt.

— **A szomszédját** Gál Sándor megyei árvapótkét s a kfrt 90 kar kszére felhasználta, hogy azonban valóczára mai nappalvesztésre i appelláltak.

— **Vás** miniszter meközségben, azszokott heti eszközö litessé

— **Belé** A földmíveléertesíti Belézt fedeztetételjesítheti, mhoz tartozó ő

— **Sért** kereskedelmi hó 3-an.

Hizot rendi: Öreg sulyban) 47-300-400 klg. nehéz páron 50-50 1/2 krig. 320 klg. suly nyú (páronki 48-49 krig. Nehéz (páron 46.-47. krig. klg. sulyban) 220 klg. III. Romániai lúli sulyban) 220-260 kgr. (klgr.-kint 220) Szerbiai felüli sulyban kint 220-26 Könyü (páro 45-46 krig.

vel játszott meg, a ki mellett különösen szép dalaival és ezuttal játékaival is tapsokat aratott Ferenczy. Finom Rózi szerepét K. K. Pácsi Juliska játszotta, a ki végtelenül szereti a „Falu rosszat”, már tudniillik magát a népszínművet s benne rajongja Finom Rózi szerepét. Ez a rajongó szeretet, amely őt e kedves szerepéhez fűzi emelte és növelte azt a hatást, amelyet játékaival kedves természetességével és szép dalaival keletett, Sándor Emil Feledi Gáspár szerepében aratott, különösen a második felvonás végével zajos tapsokat. Az előadás kifogástalan folyékonytáppal, ügyes rendezés mellett került színre. (T.)

* **A liba pásztor.** Tiszai Dezső színigazgató előadásra megszerezte a „Liba pásztor” című operettet, amelynek szövegét Lukácsy Sándor, zenéjét pedig Forrai Miklós, nádudvari birtokos fia írta. Az operett már megérkezett s még e hét során megkezdik belőle a szereposztást és a jövő héten a próbákat.

— **Amor a színészek között.** Amor, a komoly, a csendes, a boldog családi életért rajongó Amor odlopzkodott a debreczeni színtársulatnak pár hét múlva leendő két tagjának a szívébe és ezuttal is szerencsés keze volt a kis istenkének. Már a jövő hó 18-án Pethe Imre lesz a színtársulat hősszerelmese és Kocsis Etelka egyik énekesnője. Jelenleg mind a ketten Szegeden vannak, mind a ketten megszerették egymást s már mint férj és feleség jönnek hozzánk. E hó 3-án esküdtek egymásnak Szegeden örök hűséget, ahol őket annyira szerette és becézgette a közönség. A szegedi színháznál volt egy másik esküvő is. Nagy Imre tenorista vezette oltárhoz a két év előtt még Debreczenben működött Vertán Margit karénekesnőt.

Törvénykezés.

— **A sikkasztó atyafi.** A múlt év elején Gál Sándor szovati lakos megbizta Tar Lajos szomszédját 25 forinttal, hogy abból a hajdumegyei árva-pénztárnál levő tartozásába 15 frt tőkét s a kamatokat fizesse be, Tar Lajos 9 frt 90 kar kamatot befizetett, a többi saját részére felhasználta, a kis könyvbe sajátkezűleg beírta, hogy 15 forintot is fizetett tőkébe, ez azonban valótlan volt. Tettének tagadása dacára mai napon 14 napi fogházra s 1 évi hivatalvesztésre ítélte ett. — Vadlott s kir. ügyész appelláltak.

Közgazdaság.

— **Vásár állatfelhajtással.** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy Bihar-Udvari községben, az ott minden hét szerdáján tartani szokott heti vásárok alkalmával állatfelhajtás is eszközöltesse.

— **Belényes nem kap fedeztetési állomást.** A földmívelési miniszter törvényhatóság útján értesíti Belényes községet, hogy a kérelmezett fedeztetési állomás rendszerezését nem teljesítheti, mivel a debreczeni állományhoz tartozó összes mének már ki vannak osztva.

— **Sertés vásár.** Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok árjegyzése 1894. év február hó 3-án.

Hizott sertésárak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgron felüli sulyban) 47—48. krig. Öreg közép (páronként 300—400 klgr. sulyban) 47—48. krig. Fiatal nehéz páronként 320 klgron felüli sulyban 50—50½ krig. Fiatal közép (páronként 251—320 klgr. sulyban) 49—49½ krig. Fiatal könnyű (páronként 251 klgrig terjedő sulyban) 48—49 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) 46—47. krig. Közép (páronként 220—280 klgr. sulyban) 46—47 krig. — Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban.) 46—48. krig. — III. Romániai: Nehéz (páronként 260 klgron felüli sulyban) — krig. Közép (páronként 220—260 kgr. sulyban) — krig. Könnyű (klgr.-kint 220 klgr terjedő sulyban) — krig. — Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klgrig. felüli sulyban) 47—48. krig. Közép (páronként 220—260. klgr. sulyban) 47—48 krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 45—46 krig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokványos levonások mellett egy kilogram sulyra krajczárokból értendők. Szokványosul a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 klgr. vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4½ százalék vonandó le. — A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Legujabb.

A király elutazása Budapestről.

Budapest, febr. 5. (A Debreczeni Hirlap ered. távirata. Ér. 2 óra 40 p.) A király tegnap délután három órakor Budapestről elutazott; Pozsonyban kiszállt és meglátogatta Frigyes és József Ágost főhercegeket. A király este 10 órakor érkezett meg Bécsbe.

Vilmos császár Bismarcknál.

Budapest, február 5. (A Debreczeni Hirlap eredeti távirata. Ér. 2 óra 50 p.) Berlinből ide érkezett hírek szerint Vilmos császár e hó 17-én Bismarckot Fridrichsruheban meglátogatta.

REGÉNYCSARNOK.

Szerelmek és bűnhődés.

Angol regény.

Irta Brent Ernő, fordította: Krónika író.

Gunter tábornok önzésében atyáskodó barátja gyanánt tűnt fel neki, de apró kedvteléseiben nem akadályozta.

Ó tehát a legdrágább szállodába ment s itt felkeresték boldogult ferje régi indiai barátjait.

Nagyon természetes volt tehát, hogy egy tiszt özvegye egy ily katonai városban egészen otthonosan érezte magát.

Archie Ravel Southamptonba kényelmesen indult meg.

A hajó, melyekkel ő fiatal barátját Colchesterre várta, huszadikára volt beérkezendő ma 18 ica volt.

Archiének nem volt kedve ahhoz, hogy egy unalmas városban 24 vagy 30 órát a lehetőleg unalmasabb foglalkozás között t. i., hogy valakire várjon, töltsse.

— Ha a hajó a jövőhéten újra visszatérne Indiába, s engem fejszólitanának, hogy utazzam azon, ugy nem igen vonakodnám.

Itt nem találok jól magam.

S azután vagy századszor újra megfontolta, mily másképp lett volna mindez, ha Miriam őt szerette volna, s fájdalommal sohajtásra fakadt, mialatt Sir Henry boldogságára s a saját maga unalmas egyedüllétére gondolt.

De a hajó mégis hamarabb érkezett meg valamivel, mint a mennyire ki volt tűzve.

Mert az utazás szokatlanul gyorsan és kellemesen ment végbe.

Talbot Greynek utközben beteg társa, egy feketeszemű, karcsu ifju apolásával, ki alig 20 éves, kellett foglalkoznia.

Egészséges állapotban is jó barátok voltak de ez utazás alatt e barátság még bensőbbé — vált.

Frank Colchester enthusiaszussal volt eltelve, mert ilyen leleksedést ebresztett benne a fényes hadi pályára való emlékezés.

Indiában volt tiszt, a gavallér barátok körében a mulatságoknak, szép asszonyoknak élt.

Természetes, hogy e mulatás kártékonyan hatott a még 18 éves ifjunak még csak fejlődő szervezetére s teljesen tönkrement volna ha Talbot Grey meg nem menti.

(Folyt köv.)

— **A magyar kir. meteorologiai intézet időjelzése február 5-én.**

(Távirati tudósítás. Erk. 3 óra 10 p.)

ä = változó felhőzet, a = enyhe, h = helyenként csapadék, ü = szeles.

Időgenek névsora.

Bika szálloda.

Dr. Alföldi D. ügyvéd Eger, — Dr. Csillag Mór ügyvéd Eger, — Fleischer J. birt. N.-Várad, — Müller Zs. utazó Bpest, — Kohn Jakab kőp. Pécs, — Schuchoff Károly kőp. Bécs, — Grünbaum J. kőp. Bécs, — Lederer R. kőp. Bécs, — Bromer J. kőp. Prága, — Vinterstei J. Bécs, — Klein Dávid kőp. Bécs, — Freud Mór Bécs, — Cshány L. polbárm. Nánás, — Dr. Horváth J. Bpest, — Stedden József Bécs, — Gr. Fes etich Pál Bpest, — Gr. Stiaay Nyiregyház. —

Angolkirálynő szálloda.

Schreiber J. utazó Bécs, — Petrics János utazó Bécs, — Schlosser Adolf utazó Bpest, — Szilágyi D. főjegyző Mármaros, — Molnár Béla magánzó N.-Károly, — Bloch J. számvéví tisztt Bpest, — Nagy Lajos földbirtok. Nádudvar, — Grimm József Arad, — Serényi Sándor ut. Bpest, — Boros János utazó Bpest, — Eliás Mór utazó Bpest, — Licatman Ferencz utazó Bpest, — Somogyi I. magánzó Arad, — Berger F. kőp. Kolozsvár, — Török J. állatorvos Hadház, — Berger N. földbirt. Hosszúhát-pusztá — Markovics M. egyéves huszár önkéntes Nyiregyháza. —

Frohner szálloda.

Katz Berta'n bankigazgató Beregszász, — Kovács Pál és test. ére építész Orosháza, — Lobstein Márton gazdalk. M.-Keresztes, — Lövinger Vilmos utazó Bpest, — Kessler Dávid utazó Bécs, — Reichardt Kálmán utazó Bpest, — Kics Pál önkéntes Szt.-Samás, — Sebők József magánzó M.-Szilget, — Wengraf Herman kőp. Bécs, — Brünauer József utazó Bpest, — Buchalter Gyula magán. Eger-Lövö, — Kunz József utazó Aussig, — H.ine Vilmos magánzó Bpest, — Szorády Antal magánzó Bpest, — Somosy Elek kőp. H.-Dorog, — Farkas László birtokos Futá, — Váradi borkőp. Willány, — Katz Károly és fia Margitta, — Veinberger József N.-Várad. — Spitzer gazdalkodó Foles. —

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

dnybérlet 103 szám.

VI. Kisbérlet 3. szám

Páratlan

Páratlan.

Kedden, 1894. évi február hó 6-án.

A becsület.

Számú 4 felvonásban.

Szerdán, 1894. február hó 7-én

Figaró házassága.

vígjáték 3 felvonásban.

39.

1894. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni királyi j. bíróságnak 313.1893. P. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Klein és Adler özég részére, Klein László debreczeni lakostól 446 forint 60 kr. tőke, fizetett összeg be tudásával ennek 1893. évi április hó 20 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 40 frt 30 kr. perköltség erejéig 1893. évi július hó 3-én bíróság lefoglalt és 535 frt krra becsült férfi ruha kelmék és butorokból álló ingóságok, 1894. évi február hó 15 én délelőtt 10 órakor kezdetét veendő és Kossuth utca 2151 sz. a. azután Széchényi-utca 1769-dik szám alatt megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is, el fognak adatni.

Debreczen, 1894. évi január hó 31.

Sugár Gyula,

birói kiküldött.

